

Vrsta postopka – več izbire, lažji dostop

Nove direktive uvajajo pristop „**zbirke orodij**“, ki javnim naročnikom omogoča večjo prožnost, več možnosti in nove načine naročanja. Veliko več svobode imajo pri izbiri vrste in oblike postopka, ki jim najbolj ustreza:

- **Dostop do postopkov**, ki zajemajo pogajanja, je znatno večji in prožnejši od dostopa, ki ga omogočajo sedanje direktive, tako da lahko naročniki učinkovito uporabijo te postopke povsod, kjer so potrebna pogajanja.
- **Novi konkurenčni postopek s pogajanjem** nadomešča sedanji postopek s pogajanjem po predhodni objavi. Da bi zagotovili pravičnost, preglednost in učinkovitost, je novi postopek jasnejši. Osredotoča se na izboljšanje javnih razpisov in naročnikom zagotavlja učinkovite instrumente za kar najboljši izid pogajanj pri javnem naročanju.
- **Konkurenčni dialog** je enostavnejši in praktičnejši. Dostopen je pod enakimi pogoji kot konkurenčni postopek s pogajanjem in naročniku daje vso možnost izbire.
- **Novo partnerstvo za inovacije** razširja možnosti, ki so naročnikom na voljo. S spodbujanjem raziskav in razvoja lahko naročajo zelo inovativne rešitve (glej PODATKOVNI LIST št. 9).

Prožnejši in učinkovitejši postopki

Naročniki bodo imeli več svobode pri pripravi postopka oddaje javnega naročila, ki bo lahko prožnejši in učinkovitejši. Pravila o vodenju postopkov javnega naročanja so prenovljena in zato učinkovitejša in praktičnejša. Med pomembnimi novostmi:

- **roki** za sodelovanje v postopku in oddajo ponudb so krajši, kar daje naročnikom več prožnosti za izvajanje hitrejših in bolj racionaliziranih postopkov naročanja;
- **z novim standardnim in elektronskim enotnim evropskim dokumentom v zvezi z oddajo javnega naročila** bo na stopnji preverjanja izpolnjevanja pogojev lastna izjava lahko nadomestila predložitev dokumentacije. Poslej bodo naročniki dejansko dokumentacijo izbranega ponudnika morali preveriti le ob zaključku postopka in pred odločitvijo o oddaji naročila. Imeli bodo dostop do elektronskih podatkovnih zbirk notranjega trga, ki bodo zagotovile hiter dostop do zanesljive najnovejše dokumentacije.
- Naročniki lahko zahtevajo, da imajo gradnje, storitve ali blago posebno **oznako**, ki dokazuje, da izpolnjujejo okoljske, socialne in druge standarde, ki jih naročilo zahteva. To denimo zadeva **okoljske oznake in oznake pravične trgovine**.
- V odprtih postopkih se naročniki lahko prosto odločijo o vrstnem redu postopka. Lahko se odločijo za običajni vrstni red, kjer najprej preverijo izpolnjevanje pogojev ponudnikov, nato ocenijo ponudbe in šele zatem sprejmejo odločitev o izbiri ponudnika. V ustreznih primerih se lahko odločijo za obratni vrstni red, najprej pregledajo ponudbe in šele nato preverijo razloge za izključitev oziroma izpolnjevanje razpisnih pogojev.
- Naročnik lahko **ponudnika izključi** iz postopka, če se je v preteklosti pokazalo, da so bile pri njegovim izvajanju javnega naročila pomembne in stalne pomanjkljivosti.

- Pri ocenjevanju ponudb lahko naročnik upošteva **kvalifikacije in izkušnost osebja**, imenovanega za izvajanje javnega naročila, kadar lahko to pomembno vpliva na raven uspešnosti.

Dodatna prožnost za lokalne in regionalne organe

Nova direktiva omogoča državam članicam, da za nekatere kategorije naročnikov izberejo **poenostavljeni sistem objave**:

- **zadevni organi**: tako-imenovani „**naročniki na poddržavni ravni**“, tj, vsi naročniki na poddržavni ravni, denimo občine, regionalni organi ali organi javnega prava;
- **postopek**: namesto objave obvestila po vsej EU za vsako pogodbo nad mejno vrednostjo, lahko ti naročniki za nekatera naročila enostavno objavijo **predhodno informativno obvestilo**, v katerem navedejo, da:
 - bo naročilo oddano brez nadaljnje objave obvestila o postopku za oddajo naročila in
 - da lahko podjetja izrazijo svoj interes za naročilo, če želijo biti neposredno obveščena o objavi postopka.

Organ ima tako več prožnosti v postopku oddaje naročila ter prihrani čas in denar.

Sodelovanje

- Z novo direktivo lahko naročniki lažje združijo svoje nakupe, tako da:
 - uporabijo **postopke skupnega javnega naročanja** ali
 - nakupujejo **prek osrednjega nabavnega organa**.

To lahko storijo na **nacionalni ali čezmejni ravni**.

- Izkušnje so pokazale, da je lahko **skupno čezmejno naročanje** zelo uspešno, saj se lahko izkoristijo vse prednosti enotnega trga. Nove direktive prvič vsebujejo **jasna pravila o skupnem čezmejnem naročanju**, ki zagotavljajo potrebno pravno varnost za naročnike in osrednje nabavne organe.